

Wyrok z dnia 2 września 1998 r.

I PKN 294/98

Omyłkowe powołanie w uzasadnieniu zaskarżonego kasacją wyroku przepisu prawa materialnego, który nie stanowił podstawy rozstrzygnięcia, nie zwalnia skarżącego od wykazania zarzutu naruszenia normy prawa materialnego.

Przewodniczący SSN: Józef Iwulski, Sędziowie SN: Maria Mańkowska, Zbigniew Myszka (sprawozdawca).

Sąd Najwyższy, po rozpoznaniu w dniu 2 września 1998 r. sprawy z powództwa Jadwigi R. przeciwko Powszechnej Spółdzielni Spożywców „S.” w Z. o uznanie bezskuteczności wypowiedzenia i przywrócenie do pracy, na skutek kasacji powódki od wyroku Sądu Wojewódzkiego-Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Katowicach z dnia 26 lutego 1998 r. [...]

o d d a l i ł k a s a c j ę.

U z a s a d n i e

Sąd Wojewódzki-Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Katowicach, wyrokiem z dnia 26 lutego 1998 r., oddalił apelację powódki Jadwigi R. od wyroku Sądu Rejonowego-Sądu Pracy w Zabrze z dnia 10 grudnia 1997 r. [...], oddalającego powództwo o uznanie bezskuteczności wypowiedzenia i przywrócenie do pracy, skierowane przeciwko „S.” Powszechnej Spółdzielni Spożywców w Z.

W sprawie tej ustalono, że powódka pracowała w pozwanej Spółdzielni od dnia 9 grudnia 1976 r., ostatnio na stanowisku samodzielnego referenta w dziale handlowym. Pismem z dnia 29 kwietnia 1997 r. pozwana rozwiązała z powódką umowę o pracę za wypowiedzeniem, upływającym w dniu 1 lipca 1997 r., z przyczyn ekonomicznych leżących po stronie pracodawcy. Wypowiedzenie było konsultowane z zakładową organizacją związkową, która wyraziła zgodę na reprezentowanie inte-

resów powódki nie należącej do związków zawodowych, ale nie zgłosiła sprzeciwu przeciwko jej zwolnieniu. Wcześniej powódka pełniła funkcję przewodniczącego Komisji Zakładowej NSZZ „Solidarność”, ale ta związkowa struktura zakładowa została zlikwidowana przez Zarząd Regionu Śląsko-Dąbrowskiego tego Związku wobec zaległości w opłacaniu składek członkowskich. Dlatego od początku 1996 r. powódka nie kierowała już związkową komisją zakładową i brak było podstaw do przyjęcia, że działalność związkowa była przyczyną wypowiedzenia jej umowy o pracę. Zwolnienia pracowników wymusiły zmiany organizacyjno-ekonomiczne, powodujące znaczną redukcję zatrudnienia, która w okresie od listopada 1996 r. do listopada 1997 r. objęła 115 osób. W dziale zatrudniającym powódkę zwolniono w tym okresie 5 pracowników, w tym powódkę. Nie przyjęto nowych, a jedynie przeniesiono pracowników z innych placówek zatrudnienia pozwanego.

Na tle dokonanych ustaleń Sąd Wojewódzki potwierdził prawidłowość stanowiska Sądu pierwszej instancji, że rzeczywistą przyczyną wypowiedzenia umowy o pracę była redukcja zatrudnienia w dziale handlowym zatrudniającym powódkę. Sąd nie dopatrywał się w zwolnieniu powódki z pracy z przyczyn ekonomicznych elementów szykany za jej działalność związkową, która ustała w 1995 r., wskazując, że pozwana wyczerpała tryb związkowej konsultacji wypowiedzenia powódce umowy o pracę.

W kasacji powódki podtrzymano zarzut naruszenia prawa materialnego przez błędną wykładnię normy art. 45 § 2 KP, polegającą na przyjęciu, że wypowiedzenie umowy o pracę nastąpiło z przyczyn ekonomicznych, a nie z przyczyn „czysto osobistych”. Twierdzenie to miał wykazać fakt przesunięcia dwóch innych pracowników pozwanej do pracy w dziale handlowym, z którego została zwolniona powódka. Kasacja zawierała również zarzut błędnej oceny okoliczności faktycznych przyjętych za podstawę wydania zaskarżonego orzeczenia, jednakże nie wyartykułowała naruszenia jakiegokolwiek przepisu prawa procesowego, który miałby naruszyć Sąd drugiej instancji.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 393¹¹ KPC rozpoznanie sprawy następuje w granicach kasacji, które wytyczają podstawy kasacyjne wyartykułowane w skardze kasacyjnej. Brak wskazania konkretnych przepisów postępowania, które miałyby naruszyć Sąd drugiej

instancji, powoduje - według ustalonej linii orzeczniczej - związanie Sądu Najwyższego ustaleniami faktycznymi przyjętymi przez Sąd drugiej instancji za podstawę wyrokowania. Z miarodajnie ustalonych okoliczności faktycznych sprawy wynika, że wypowiedzenie powodce umowy o pracę nastąpiło wyłącznie z przyczyn ekonomicznych dotyczących pracodawcy i bez żadnego powiązania z działalnością związkową powódki, prowadzoną jedynie do końca 1995 r., a przeto wypowiedzenie powodce było uzasadnione w rozumieniu art. 45 § 1 KP w związku z art. 1 i 10 ustawy z dnia 28 grudnia 1989 r. o szczególnych zasadach rozwiązywania z pracownikami stosunków pracy z przyczyn dotyczących zakładu pracy oraz o zmianie niektórych ustaw (Dz.U z 1990 r. Nr 4, poz. 19 ze zm., powoływanej dalej jako ustawa o zwolnieniach z pracy).

Równocześnie niezrozumiałą jest kasacyjny zarzut naruszenia art. 45 § 2 KP „przez błędną jego interpretację” w sytuacji oddalenia apelacji powódki przez Sąd drugiej instancji od wyroku Sądu Rejonowego oddalającego powództwo o uznanie bezskuteczności wypowiedzenia, skoro dyspozycje art. 45 § 2 KP dopuszczają możliwość alternatywnego zasądzenia odszkodowania w miejsce orzeczenia o bezskuteczności wypowiedzenia lub przywrócenia do pracy, jeżeli sąd pracy ustali niemożliwość lub niecelowość reaktywowania stosunku pracy. Wprawdzie Sąd Rejonowy w uzasadnieniu wydanego wyroku wskazał, że „nie znalazł okoliczności przemawiających po myśli art. 45 § 2 KP za uznaniem zasadności roszczenia powódki”, ale oddalając powództwo w istocie rzeczy wyrokował na podstawie art. 45 § 1 KP (a contrario) i bez związku z art. 45 § 2 KP. Omyłkowe lub niezrozumiałe powołanie w uzasadnieniu wyroku Sądu pierwszej instancji przepisu, który nie stanowił podstawy merytorycznego rozstrzygnięcia, nie zwalnia skarżącego od wskazania zarzutu naruszenia normy prawa materialnego, która w sprawie mogła bądź była zastosowana. Skarga kasacyjna przysługuje bowiem od wyroku Sądu drugiej instancji i wymaga wskazania przepisów prawa materialnego lub procesowego, które zdaniem skarżącego naruszył ten Sąd. Niewyjaśnienie przez Sąd Wojewódzki podstawy prawnej wydanego orzeczenia, spowodowane nieprzytoczeniem w uzasadnieniu zaskarżonego orzeczenia jakiegokolwiek przepisu prawa materialnego, który stanowił podstawę wyrokowania, również nie zwalniało skarżącego od wskazania materialnoprawnej podstawy kasacyjnej, co jest koniecznym warunkiem uruchomienia sprawdzającej procedury kasacyjnej.

W okolicznościach błędnego kasacyjnego zarzutu naruszenia przepisu, który w sprawie nie mógł stanowić i nie stanowił podstawy wydania zaskarżonego orzeczenia, Sąd Najwyższy jedynie zasygnalizował, że oddalenie powództwa o uznanie bezskuteczności wypowiedzenia, a następnie oddalenie przez Sąd drugiej instancji apelacji powódki od wyroku Sądu Rejonowego - w zakresie zarzutu błędnej interpretacji przepisów prawa materialnego - mogło być odnoszone do art. 45 § 1 KP w związku z art. 1 i 10 ustawy o zwolnieniach z pracy, które w sprawie miały zastosowanie. Jednakże przy miarodajnych i wiążących ustaleniach Sądu drugiej instancji w rozpoznawanej sprawie i tak nie zachodziło naruszenie tych regulacji prawnych.

Z wyżej wskazanych powodów - braku wskazania podstaw kasacji - nie poddawały się procedurze kasacyjnej zawarte w uzasadnieniu skargi kasacyjnej twierdzenia o zatrudnieniu innych pracowników w tej samej grupie zawodowej, co zwolniona powódka, niezależnie od tego, iż z wiążących ustaleń Sądu drugiej instancji wynikało, że fakty takie nie miały miejsca.

Mając powyższe na uwadze Sąd Najwyższy oddalił kasację na podstawie art. 393¹² KPC.

=====